

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

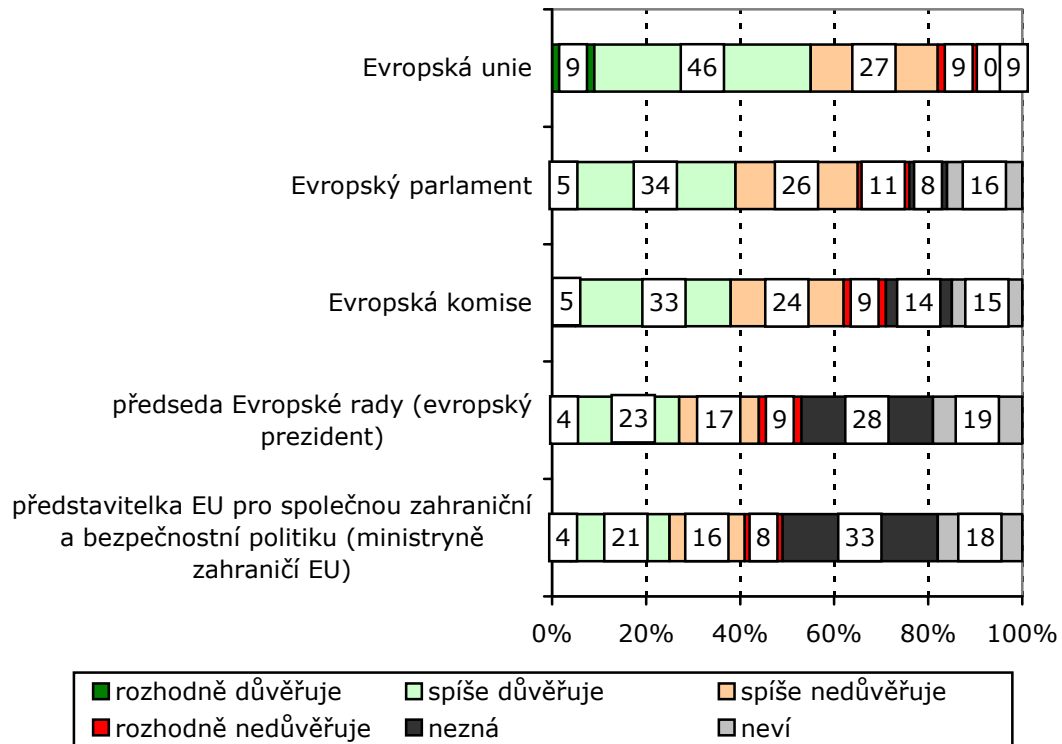
Důvěra institucím Evropské unie

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2010, v10-04</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>5. 4. – 12. 4. 2010</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1053</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.162, PM.74, PM.75</i>
Zveřejněno dne:	<i>8. června 2010</i>
Zpracovala:	<i>Paulína Tabery</i>

V dubnu 2010 byl do výzkumu Naše společnost zařazen blok otázek týkajících se Evropské unie. Jedna z otázek směřovala na důvěru unii jako celku, dále jejím vybraným institucím a vysokým představitelům. Také bylo zjišťováno, zda si lidé myslí, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu naší země a lidí jako jsou oni sami.

Při vyjádření důvěry Evropské unii jako celku převládá podíl důvěřujících nad těmi, kteří nedůvěřují. O něco více než polovina (55 %) občanů České republiky deklarovala důvěru, více než třetina (36 %) nedůvěru. Při hodnocení konkrétních institucí nebo představitelů jsou podíly důvěřujících a nedůvěřujících v zásadě vyrovnané: Evropský parlament (39 % : 37 %), Evropská komise (38 % : 33 %), evropský prezident (27 % : 26 %), ministryně zahraničí EU (25 % : 24 %). Jak je vidět, u Evropského parlamentu i komise je podíl důvěřujících zhruba dvoupětinový, u vysokých představitelů unie přibližně čtvrtinový. Avšak je důležité upozornit, že jak u jmenovaných institucí, tak především u reprezentantů unie je znatelný podíl odpovědí *nezná* a *neví*. Podíl *neví* se u těchto položek blíží úrovni jedné pětiny, navíc u vysokých představitelů Evropské unie jsou další početnou skupinou lidé, kteří je neznají (přibližně třetina obyvatel). V tomto hodnocení je tak zhruba polovina respondentů, kteří se nevyjadřují k unijním činitelům, v případě institucí je takových lidí zhruba čtvrtina (viz graf 1).

Graf 1. Důvěra vybraným institucím Evropské unie¹

Tabulka 1 poskytuje přehled o podílu důvěřujících vybraným institucím a představitelům, i Evropské unii jako celku. Vzhledem k počtu měření však na jakékoliv trendy u většiny položek nelze usuzovat.

Tabulka 1. Důvěra vybraným institucím Evropské unie - časové srovnání (v %)

rok	2003	2004	2004	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
měsíc	11	3	5	11	2	9	2	2	2	4
Evropská unie	57	57	64	55	56	58	50	55	60	55
Evropský parlament	42	-	49	44	-	-	-	-	44	39
Evropská komise	39	-	46	41	-	-	-	-	40	38
Evropský prezident	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
Ministřyně zahraničí EU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25

Pozn.: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“.

¹ Znění otázky: „Řekněte prosím, důvěřujete a) Evropské unii, b) Evropské komisi, c) Evropskému parlamentu, d) předsedovi Evropské rady, takzvanému evropskému prezidentovi, e) představitelce EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (ministřyni zahraničí EU).“ Varianty odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje, rozhodně nedůvěřuje.

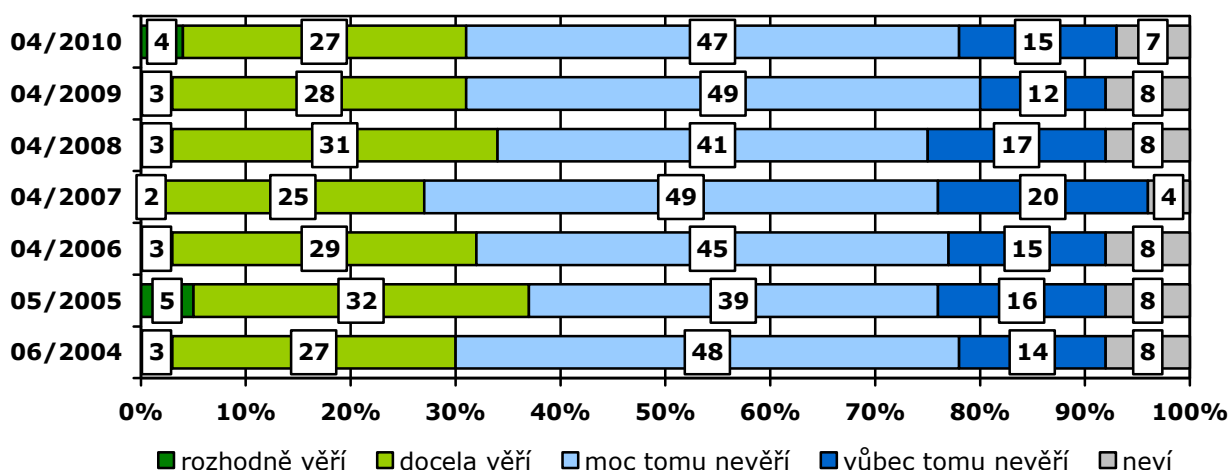

Mezi muži a ženami se rozdíly v důvěře Evropské unii jako celku, vybraným institucím a představitelům neprojevily. Nicméně u jiných sociodemografických charakteristik diference pozorovat lze. Evropské unii jako celku, jejím institucím i vysokým reprezentantům více důvěřují mladí lidé do 30 let, naopak větší nedůvěru projevují lidé starší 60 let. Z hlediska vzdělání pro unii jako celek, Evropskou komisi i Evropský parlament platí, že čím vyšší dosažený stupeň vzdělání, tím vyšší je podíl důvěřujících; v případě konkrétních představitelů EU není tento trend natolik zřetelný.

Velmi výrazné rozdíly v důvěře se ukázaly i podle životní úrovně. Lidé označující svou životní úroveň jako dobrou projevují mnohem vyšší míru důvěry, naopak lidé se špatnou životní úrovní vyjadřují vyšší míru nedůvěry. To platí jak u posuzování unie jako celku, tak pro důvěru či nedůvěru komisi, parlamentu, prezidentovi EU i ministryni zahraničí EU.

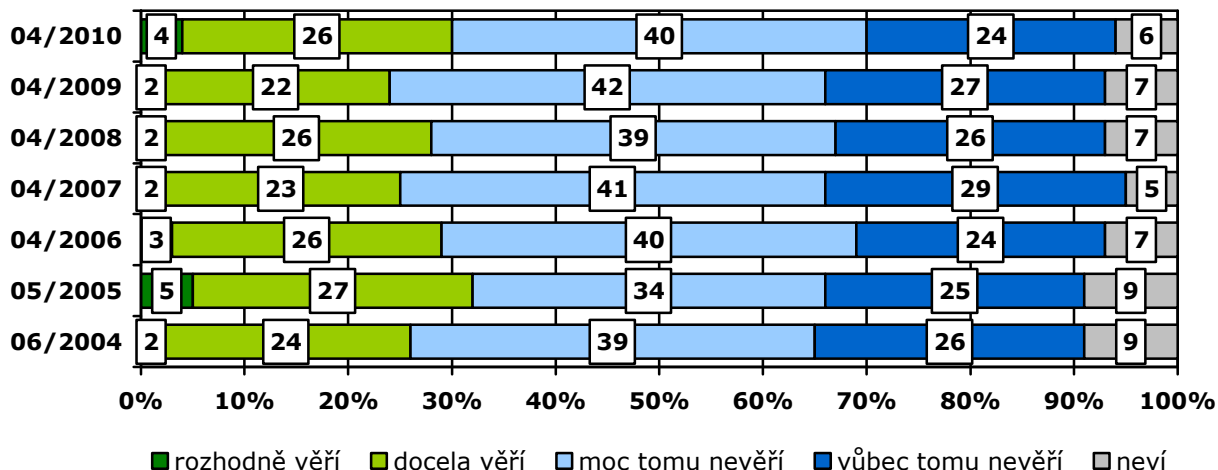
Tomu, že by rozhodnutí Evropské unie byly v zájmu České republiky, obyvatelé příliš nevěří. Necelé dvě třetiny (62 %) se vyjadřují negativně, ovšem převládá mírná nedůvěra, tu naprostou vyjadřuje 15 % lidí. Ve srovnání s šetřením v předešlém roce zůstalo rozložení odpovědí v podstatě nezměněné.

Graf 2. Věříte, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu České republiky?²

V zásadě stejná míra důvěry a nedůvěry jako v případě celé České republiky je pozorovatelná i v posuzování, zda rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu obyčejných lidí jako jsou sami respondenti. Necelá třetina občanů vyjadřuje důvěru, přibližně dvě třetiny naopak v tomto případě unii nevěří. Nedůvěra je v hodnocení osobní situace o něco silnější než při posuzování republiky jako celku, vůbec tomu totiž nevěří zhruba čtvrtina obyvatel (ve srovnání s 15 % u České republiky jako celku). Oproti minulému šetření došlo k velmi mírnému nárůstu podílu důvěřujících, ovšem toto posílení není příliš zásadní (viz graf 3).

² Znění otázky: „Nakolik věříte tomu, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu České republiky?“
Varianty odpovědí: rozhodně věříte, docela věříte, moc tomu nevěříte, vůbec tomu nevěříte.

Graf 3. Věříte, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu lidí, jako jste Vy?³

Rozdíly v názorech se v obou případech projevují především podle věku. S rostoucím věkem roste podíl těch, kteří nevěří tomu, že by rozhodnutí Evropské unie byly v zájmu České republiky nebo obyčejných lidí. Jisté odlišnosti lze pozorovat i z hlediska vzdělání. Lidé s vysokoškolským vzděláním v obou případech projevují o něco větší míru důvěry, že unie koná v prospěch ČR nebo jich samotných. Výrazné rozdíly v postojích se však objevují podle deklarované životní úrovně. Lidé s dobrou životní úrovní výrazně více důvěřují, že rozhodnutí unie jsou v zájmu naší země i jich samotných ve srovnání s lidmi se špatnou životní úrovní, kteří projevují velkou míru nedůvěry. Mezi muži a ženy se difference v názorech na tyto otázky neprojeví.

³ Znění otázky: „A nakolik věříte tomu, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu lidí, jako jste Vy?“ Varianty odpovědí: rozhodně věříte, docela věříte, moc tomu nevěříte, vůbec tomu nevěříte.